

Právo sociálního zabezpečení

Důchodové pojištění

System dŭchodŭ z dŭchodovŕho pojiŝtŕnŕ

- druhy dŭchodŭ:
  - originŕlnŕ
    - starobnŕ dŭchod
    - invalidnŕ dŭchod (ve tŕech stupnŕch)
  - derivativnŕ
    - vdovskŕ dŭchod
    - vdoveckŕ dŭchod
    - sirotŕ dŭchod
- dalŝŕ charakteristika
  - obligatornŕ, opakujŕcŕ se, penŕŝitŕ
  - nahrazujŕcŕ pŕŕjem vlastnŕ nebo zemŕelŕho ŝivitele

Starobní důchod

- obecné důchodové schéma - § 28
  - potřebná doba pojištění (čekací doba)
  - důchodový věk
  - případné další podmínky
- druhy důchodových schémat
  - základní - § 29 odst. 1
  - alternativní
    - § 29 odst. 2
    - § 29 odst. 3
    - § 29 odst. 4
  - zvláštní (tzv. předčasné důchody)
    - kvalifikované - § 30 odst. 1 a 2 (pozor jen do 31.12. 2006) – nyní již zrušeny, ale vyplácejí se samozřejmě dále, uplynutí doby budou přepočteny na starobní důchod
    - obecné - § 31

Jednotlivé podmínky důchodového schématu

- čekací doba
  - obecná – § 29 odst. 1 písm. a) až k)
    - doba účasti na pojištění
    - postupně se zvyšuje od 25 let až po 35 let po roce 2018 v závislosti na dosažení důchodového věku
    - zahrnuje dobu pojištění
    - zahrnuje náhradní dobu pojištění (plně nebo 80 %)
  - zvláštní – § 29 odst. 2 písm. a) až f)
    - doba účasti na pojištění
    - postupně se zvyšuje od 15 do 20 let v závislosti na dosažení zvláště definovaného důchodového věku
    - zahrnuje dobu pojištění
    - zahrnuje náhradní dobu pojištění (plně nebo 80 %)

Důchodový věk

- nutno rozlišovat pojmy důchodový věk a věk odchodu do důchodu
- jádro – tzv. starobní věk
  - lidský organizmus stárne individuálně, což pro systém DP nelze využít
  - používají se presumce
    - presumpce výsluhy
    - presumpce invalidity
  - v ČR se používá presumpce výsluhy

Důchodový věk - pokračování

- určení důchodového věku je možné různými způsoby
  - pravděpodobný věk dožití
  - udržování určitého konstantního podílu starých osob
  - proporcionálně ve vazbě na ekonomickou aktivitu
- vzhledem k populačnímu vývoji se důchodový věk zvyšuje

Důchodový věk - pokračování

- důchodový věk pro pojištěnce narozené před rokem 1936
  - muži 60 let
  - ženy od 53 do 57 let podle počtu vychovaných dětí
- důchodový věk pro pojištěnce narozené v období let 1936 až 1968
  - stanoven v příloze k zákonu o DP
  - důchodový věk
- důchodový věk pro pojištěnce narozené po roce 1968
  - muži 65 let
  - ženy od 62 do 65 let podle počtu vychovaných dětí

Důchodová formule starobního důchodu

- každý starobní důchod se skládá
  - základní výměra
    - stanovena pevnou částkou (v současné době 2.170,- Kč) a odráží sociální hledisko
  - procentní výměra
    - odvozuje se od výpočtového základu
    - vyjadřuje minulou zásluhu
    - prvky ovlivňující výši procentní výměry
      - výpočtový základ
      - procentní sazba
      - celková doba pojištění
      - krácení u předčasných důchodů